

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Duo Tractatus

Moneta, Giampietro

Marburg, 1628

V. Quibus pœnis afficiantur non solventes Decimas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63048](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63048)

etiam de iis quæ sibi debentur de jure divino, certe neque privilegium valet contra jus divinum, ut supra c. 5. concl. 2. demonstravimus, neque decimæ omnino de jure divino sunt, ut sæpius in hoc tractatu ostendimus; sed illa ratio esse potest, quia favorabilius est privilegium, & compositio, & facilius probari possunt, quam præscriptio, vel consuetudo.

QUARTA CONCLUSIO. Debitor decimarum non potest ꝑ prætextu ejus, quod sibi debetur, decimas denegare, cum in futuris decimis non admittatur compensatio, ut post gl. in c. decima, 16. q. 1. & alios late tradit Rebus. d. tract. q. ult. num. 19. Imo neque ꝑ propter sterilitatem, ut fuse ostendit idem numer. 22. & Vivi. in communi opin. 153. ver. consuetudo non solvendi.

QUÆRO QUINTO, Quibus pœnis afficiantur non solventes decimas?

Omissis aliis pœnis, & incommodis, quibus afficiuntur ꝑ non solventes decimas, de quibus per Host. in summa, tit. de decim. Doct. in c. fin. de decim. in 6. elem. c. 1. & c. revertimini, 16. q. 1. & toto tit. ex eodem. Rebus. d. tract. q. ult. & Andr. Hisp. d. tract. reg. decimarum, q. 2. & 9. Anast. Germon. in jam sæpius alleg. tract. de sacro. immunit. c. 19. num. 100. & 101. & Petrus Greg. Tholos. in prælud. optimi Juriscons. probig. magist. libr. 2. cap. 25. ego contentus ero duabus pœnis canonicis excommunicatione nimirum, & privatione ecclesiasticæ sepulturæ, de quibus aliquot constituam conclusiones.

PRIMA CONCLUSIO. Non solvens decimas, cum teneatur, excommunicari ꝑ potest, ac debet; tex. in c. omnes decimæ, 16. q. 7. c. statuimus, 16. q. 1. c. pervenit, c. ad har, c. ex parte, ib. 2. c. in aliquibus, & c. cum non sit, de decim. clem. dispendiosam, de jud. & novissime in Concil. Trident. sess. 25. c. 12. de refor. in quibus omnibus iuribus cum pœna excommunicationis solum comminatum sit, neque alibi reperiatuꝑ ipso jure proposita, dicendum ꝑ necessario est, non solventes decimas non esse ipso jure excommunicatos, quicquid dicere voluerit

Rebus.

Rebuf. d. q. ult. n. 15. & Hispan. d. q. 2. num. 2. per c. 2. de
 rebus eccles. non alien. in 6. ubi tamen nihil habetur de
 decim. sed solum excommunicantur laici, qui † com- 66
 pulerint Prælatos ad submittendum bona immobilia,
 & jura ecclesiæ laicis ipsis. Neque concludit illa ratio,
 quam iidem afferunt, quod sacrilegus † est excommu- 67
 nicatus, c. canonica, 11. q. 3. & c. omnes ecclesiæ, 17. q. 3. de-
 tinens autem decimas † sacrilegii crimen committit, 68
 c. in canonibus, 16. q. 1. & c. 1. 16. q. 1. quare erit is ipso ju-
 re excommunicatus; Nam neque sacrilegi omnes sunt
 ipso jure excommunicati, sed solum violatores eccle-
 siarum; quomodo loquuntur dicta jura, & not. gloss. d. c.
 canonica, neque decimas denegantes sunt proprie sa-
 crilegi; tum quia illa jura loquuntur de dispensanti-
 bus decimas præter Episcopi conscientiam, & de laicis
 possidentibus decimas, hoc est, jus decimandi, tū quia
 improprie sacrilegium committere dicuntur, ex eo,
 quia non aliquid ecclesiæ proprium detinent, sed so-
 lum illi debitum, ut loquitur tex. in c. parochianos, de
 decim. Neq; fiunt ecclesiæ quoad dominium, nisi post
 separationem, ut ex eodemmet Rebuf. ostendimus hoc
 eod. cap. q. 2. concl. 2.

SECUNDA CONCLUSIO. Excommunicatio hæc
 ferri debet † monitione præmissa; ita disponit tex. in d. 69
 c. omnes decima, 16. q. 7. & c. pervenit, de decim. not. gloss.
 fin. in c. tua nobis, eodem, gloss. in clem. dispendiosam, in
 verb. pramoniti, & verb. coerceri, ubi ceteri de judic.
 Marches. d. c. 4. nu. 2. post Abb. in c. pervenit, nume. 3. &
 ibi Anchar. de decim. Et regula est in c. sacri. ubi Doct. de
 sent. excom. quod † sententia excommunicationis ferri 70
 non debet, nisi præmissa canonica monitione, & com-
 petenti, † quæ trina est, c. contingit, il. 2. eodem, cum con- 71
 cord. ibi positus, cum aliquo dierum intervallo, nisi ali-
 ter necessitas postulet, ut disponitur in c. constitutio-
 nem, eod. tit. in 6.

TERTIA CONCLUSIO. Quamvis in his literis
 comminatoriis excommunicationis non teneatur ju-
 dex † apponere clausulam illam, nisi causam rationa- 72
 bilem

bilem volueris allegare, ut post *Laud. tradit Card. d. 73 clem. num. 28.* debet tamen † vel recipere aliquam informationem, quod possessiones sint in parochia, ut post *Laud. docet idem Card. d. clem. num. 27.* vel formabit literas conditionales, ut quia in iis narretur, decimas non esse solutas, & subjicietur, quod si verum est, monet, ut solvat tam præteritas, quam futuras, cum tempus erit, alias excommunicabit, & adjiciat clausulam, quod si senserit se gravatum, veniat ad docendum, &c. ut tradit *Card. d. nu. 28.* Alia de his literis videre poteris apud *Doct. d. clem. dispendiosam.*

QUARTA CONCLUSIO. Is, qui solvere tenerur
 74 decimas, neq; eas solvit, aut restituit ecclesiæ, † debet ecclesiastica sepultura privari; *tex. in c. prohibemus, de decim. ubi gloss. Abb. & alii,* qui tamen textus potius loquitur in laicis sibi usurpantibus jus decimandi, sed de non solventibus aperte tenet *Rebus. d. tract. de decim. q. ult. nu. 16. Andr. Hispan. d. tract. reg. decim. q. 2. nu. 8.* Et ratio esse potest, quia eas derinent cum animarum periculo, ut dicitur in *d. c. prohibemus, & c. 1. 16. q. 7.* & notorie delinquent, ut notant *Doct. in d. clem. dispendiosam,* qui autem in notorio peccato, & publico decedit, † privandus est ecclesiastica sepultura, *opt. tex. in c. pro obeuntibus. ubi gloss. 13. q. 2. alia gl. in c. non aestimamus, verb. omnibus, ead. ca. & q. & in c. ex parte, il. 2. ubi Io. An. & in c. ex parte, il. 1. de sepult. Hisp. d. tract. vers. decima est jure naturali, n. 18.*

QUÆRO ULTIMO, An superior, & iudex procedere possit ex officio in causa decimarum?

PRIMA CONCLUSIO. Iudex potest ex officio
 76 procedere † contra non solventem decimas, tanquam contra notorie delinquentem; ita *Anchar. d. clem. dispendiosam, num. 4. Imol. num. 7. Card. numero 28. Capr. nu. 23.* sumet tamen prius informationem, quod talis sit subditus, & quod illa prædia sita sint in parochia illius Rectoris; ita *Imol. & Capr. locis citatis.*

SECUNDA CONCLUSIO. Visitator si Episcopus
 77 sit, sive Episcopus in visitatione, † poterit cogere subditos